

SLOVENSKI NAROD

Iznaj vsak dan popoldne izvešča o delu in praznikih — inzerati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50 od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrst a Din 4. Popusti po dogovoru inzeratni davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Šmarnjeva ulica št. 5
Telefon: 31-21, 31-22, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Odpor proti madžarskemu izzivanju:

Ostra nemška demarša v Budimpešti

Nemška vlada je po svojem poslaniku v Budimpešti protestirala proti pisanju madžarskega tiska in opozorila na to, da Nemčija jamči za nedotakljivost novih češkosl. državnih meja

BUDIMPEŠTA, 23. nov. br. Včeraj popoldne je nemški poslanik v Budimpešti obiskal zunanjega ministra Karaya in mu pri tej priliki izročil noto nemške vlade v kateri ostro protestira proti pisanju madžarskega tiska, ki osporava veljavnost dunajske razsodbe glede razmejitve med ČSR in Madžarsko in huiška proti Slovaški in Podkarpatski Ukrajini. Noto posebej opozarja madžarsko vlado na nevarnost politike izvršenih deistev ki se je po informacijah berlinske vlade namerava ta poslužiti Madžarska in Poljska. Hotelo se z nasilno akcijo polastiti Podkarpatske Ukrajine in postaviti velesile pred izvršeno dejstvo. Nemški poslanik je izrečno opozoril madžarsko vlado na to, da po monarhovem sporazumu jamči Nemčija skupno z ostalimi velesilami za nedotakljivost novih državnih meja ČSR ter ne bo dopustila nobene akcije ki bi bila namerjena proti ČSR v cilju da se spremeni sedanje državne meje. Madžarska mora računati s tem da bi imela v primeru kake oborožene akcije proti Češkoslovaški opravka tudi z Nemčijo.

Kakor zatrjujejo v noučenih krogih je nemška vlada enako demaršo izvršila tudi v Varšavi.

PRAGA, 23. novembra. e. V diplomatskih krogih so včeraj mnogo govorili o koncentraciji treh poljskih polkov ob meji Podkarpatske Rusije. Govorilo se je tudi o vpadih poljskih teroristov. Po informacijah iz Berlina so v nemških političnih krogih zelo ogorčeni zaradi takih akcij katerih namen je sabotirati dunajsko arbitražo in izpodkopavati delo za pomirjenje Srednje Evrope. To dokazuje tudi pisanje nemškega tiska, ki ogorčeno zavrača madžarsko in poljsko akcijo.

Dve motorizirani diviziji za zaščito meje

PRAGA, 23. nov. br. Zaradi teroristične akcije poljskih in madžarskih teroristov v Podkarpatski Rusiji in glede na vesti o koncentraciji poljske in madžarske vojske na meji je ministrstvo za državno obrambo odredilo, da se pošljeta v Podkarpatsko Rusijo dve motorizirani diviziji. Obenem je bilo poslanih v Podkarpatsko Rusijo tudi večje število vojni letal.

Minister Revaj o položaju

Praga, 23. nov. e. Minister Revaj je kategorično demantiral vesti, da je propagande o nemirih v Podkarpatski Rusiji. Izjavil je:

da niso bila poslana tja nikakva vojaška ojačenja, temveč se tam nahajajo le normalne posadke katerih namen je preprečiti akcije tujih teroristov ki rušijo mostove, železniške proge, telefonske in brzojavne naprave. Pri teh terorističnih akcijah ni nikoli sodelovalo domače prebivalstvo. Minister je izjavil, da te teroristične akcije ne morejo uspeti ker jih bodo češkoslovaške čete v kraljevski Prehrani prebivalstva je normalna ker so redne zveze med Slovaško in Podkarpatsko Rusijo zasigurate in odlične. Minister je še enkrat kategorično demantiral tuje zmišljinotne da je prebivalstvo Podkarpatske Rusije v zvezi s teroristi.

Madžarske grožnje

BUDIMPEŠTA, 23. novembra. e. Madžarski tisk tudi včeraj zahteva plebscit v Podkarpatski Rusiji pod mednarodno kontrolo naglašujoč da je v interesu Evrope da se to vprašanje reši čimprej na mirnem način in ne z orožjem. V nasprotnem primeru grozi v Podkarpatski Rusiji državljansk vojna ki bi lahko imela za posledico mednarodne zapletitaje.

Izjava Imredyja

Budimpešta, 23. nov. AA. MTI. Na večerajšnji seji vladne stranke je predsednik vlade Imredy izjavil, da vlada želi, da bi

se češkoslovaško vprašanje uredilo v skladu z načeli monarhovega sporazuma, to je, da imajo vsi češkoslovaški narodi pravico samoodločitve, torej tudi Podkarpatski Rusi. Madžarska vlada se trudi, da bi Podkarpatskim Rusom pomagala da si ustvarijo zadovoljivo obliko življenja in sreče, vendar na madžarska vlada s tem ne misli zavzeti stališča, ki naj bi postavilo v nevarnost trajnost uspehov njene politike.

Bodoči prezident ČSR

Praga, 23. nov. e. Snoci je padla odločitev o osebi bodočega novega prezidenta češkoslovaške republike. Ker je dosedanj zunanji minister Chvalkovski odklonil kandidaturu, so se Čehi, Slovaki in Rusi sporazumeli za kandidaturu predsednika vrhovnega državnega sodišča dr. Emila Hacha, ki jo je tudi sprejel. Hacha, ki je bil popreje član narodne demokratske stranke, je po sporu med dr. Benešem in Kramářem izstopil iz stranke in prestopil v češko agrarno stranko. Star je 66 let.

Sestava bodoče vlade

PRAGA, 23. novembra. AA. DNB. Ukajšnji politični krogi izjavljajo, da bo najbrž predsednik bodoče vlade Rudolf Beran, predsednik stranke narodnega edinstva. Zunanji minister bo Chvalkovski. Ustanovili bodo novo ministrstvo za gospodarsko obnovu države, ki ga bo prevzel Slovak.

Sestanek v Parizu

Chamberlain in Halifax sta danes odpotovala v Pariz, kjer se bodo jutri pričeli razgovori s francoskimi državniki

Pariz, 23. nov. e. Ministrski predsednik Chamberlain in zunanji minister lord Halifax sta odpotovala danes ob 11 iz Londona v Pariz, kamor prispeta ob 17. Z njima pride v pariško prestolnico tudi več visokih uradnikov Foreign Officea. Ministrski predsednik Daladier priredi nocoj svečano večerjo na čast angleškemu gostom. Politični razgovori se službeno pričnejo šele jutri do poludne. Polslužbeno izjavljajo, da bodo pri riskih razgovori splošne narave. Govorilo se bo o sodelovanju obeh držav na vseh poljih mednarodne politike, ne da bi se pri tem posebno zadržali na posebnih vprašanih. Edino sodelovanje v vprašanih narodne obrambe bo predmet posebne pozornosti in proučevanja z vojaškega in gospodarskega stališča.

Danes popoldne je bila v Parizu seja ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika republike Lebruna. Na seji je zunanji minister Bonnet razložil zunanje politični položaj in na podlagi tega bo določeno, bo francosko stališče o raznih vprašanih dnevnega reda francosko-angleških razgovorov.

Diplomatski sodruknik »Peti Soira« Jules Sauerwein zatrjuje da bodo v teku pariskih razgovorov razpravljali o 12 vprašanih. Glavni predmet bodo Španija, odnos s Nemčijo, bodočnost Društva narodov, Sirija, Palestina, francosko-italijanski odnosi, proglastev pariškega londonskega in rumunškega poslanstva za veleposla.

Židje hočejo v Palestino in so pripravljene sami financirati kolonizacijo židovskih beguncev iz Nemčije

London, 23. novembra (Reuter). Židovska verska občina v Londonu je objavila proglas, ki obsega predlog, kako omogočiti naseljevanje stotisoč nemških židov v Nemčiji. Letak pravi, da je Palestina edina država, ki lahko takoj sprejme tako veliko število židovskih beguncev. Židje po drugih državah sveta, kjer žive svobodno, so pripadli preveč vso finančno odgovornost za organizacijo prevoza teh židov v Palestino in za njihove prve potrebe v Palestini. Ta načrt bi v prvi vrsti omogočil mladim židovskim generacijam, da bi se hitro in srečno prilagodile novim življenjskim razmeram. Urejevanje židovskega problema pa bi bilo še lažje, če bi prijateljske vlade posameznih držav prevzele poročstvo za posojilo, ki naj bi enkrat za vselej omogočilo ureditev celotnega židovskega vprašanja.

London, 23. nov. AA. Havas. Predsednik židovskega odbora lord Samuel je včeraj stopil v stik z angleško vlado, da bi se uredilo židovsko vprašanje za tisoče židovskih otrok, nemških beguncev, ki so

V zadnjem hipu preprečena nezaupnica Daladieru

Pariz, 23. novembra. e. Včeraj je ministrski predsednik Chamberlain pred finančnim odborom podal naslednjo izjavo: Če finančni odbor parlamenta nocoj izglasuje nezaupnico vladi v zvezi z zakonskim dekretom, bom prošil Chamberlaina in Halifaxa da odložita svoj obisk Parizu, ki je določen za jutri. Ne morem Chamberlaina in Halifaxa sprjeti s pečatom nezaupnice. Če pa končno do tega pride, vem kaj moram storiti. Te besede Daladierja tolmačijo tako, da bi v primeru, če bi finančni odbor glasoval proti vladnim zakonskim dekretom, Daladier v kratkem sklical parlament, da se izjavi o bodočih »krepih za obnovu Francije, ker ne bo dovoliti, da bi se nadalje ostal v tem neugodnem položaju in ker mu je potrebno da je v teh dneh mednarodnih poznanj na čistem kakšno stališče zavzema. Po napram njemu francoski parlament po taljski debati bi bil predložen socialistov zlede nevarnosti vlade odklonjen z 18 proti 5 glasovi.

raztreseni po vsej Veliki Britaniji. Skupno je 60.000 otrok prišlo v zadnjih mesecih iz Nemčije.

Dunaj, 23. novembra. Vodja delovne organizacije Ley je imel včeraj govor, v katerem je med drugim rekel: Našo borbo proti židom moramo izvesti brez kompromisa, dokler ne dosežemo cilja, ki si ga je postavil Hitler. Če bi v tej borbi zmagali židje, tedaj bi se izkazalo, da je bila versajska mirovna pogodba nekega otročjega napram tistemu kar bi bila židovska politika. Zato ne bomo nikomur lopustili, da bi to borbo proti židom izločili na napačni tir. Nimamo nikakih razlogov za to, da bi to dopustili in to tem manj, ker smo dokazali, kakšna je naša velikodušnost, ki pa naj je nihče napačno ne tolmači. Naj nam tudi besednik ne govoričito o ljubezni do olinjega. Vsa naša skrb je posvečena samo temu, kako bi zboljšali usodo vseh Nemcev. Dosedaj smo klicali »Nemčija, zbudi se«, sedaj bomo pa klicali »Svet, zbudi se, dokler ni prepozno!«

Knez namestnik Pavle v Londonu Angleški tisk poudarja naraščajoče zanimanje Anglije za Jugoslavijo

London, 23. novembra. e. Sedanjemu obisku kneza Pavla v Londonu se v tujkajšnji politični in diplomatskih krogih pripisuje dalekosežen politični pomen. Pri tem poudarjajo velik ugled knja ga uživa knez namestnik v Evropi in važnost, ki jo ima Jugoslavija v sedanjem položaju v Evropi na drugi strani pa je angleški javnosti na tem, da kaže da zadnji dogodki v Srednji Evropi niso omajali prisrčnih in prijateljskih odnosov Anglije z jugovzhodno Evropo. Zato spravljajo obisk kneza namestnika v vzročno zvezo z obiski poglavarjev ostalih balkanskih držav zlasti z obiskom kralja Karola Treba pa je pripomniti, da je bil obisk kneza namestnika angleškemu dvoru napovedan že mnogo prej in da je prišlo do tega obiska po osebnem najprisernejšem povabilu kralja Jurija in kraljice Elizabete. Ni dvoma, da se bo ob priliki tega obiska nudila prilika za splošno izmenjavo misli in pogledov v luči sedanjega mednarodne situacije med knezom

Pavlom in odločujočimi političnimi činitelji Anglije, v prvi vrsti predsednikom vlade Chamberlainom. Politični pomen, ki se z vso pravico pripisuje sedanjemu obisku kneza namestnika in vsestranske koristne posledice, ki se pričakujejo od tega obiska v angleško jugoslovenskih odnosih izhajajo seveda iz važnosti, ki se v Angliji pripisuje prijateljskim zvezam Jugoslavije z njenim visokim predstavnikom. Vsi londonski listi objavljajo obširna poročila o sprejemu kneza namestnika in prinašajo tudi njegovo sliko.

London, 23. novembra. e. Včeraj je kneginja Olga obiskala svojo sestro vojvodinjo Kentso. Jutri bo v kapeli Malboroughhouse zadušnica za pokojno norveško kraljico Maud. Zadušnici bodo prisostvovali kralj Hakoon, grški kralj Jurij knez Pavle in kneginja Olga, ter člani angleške kraljevske rodbine. Po komemoraciji bodo zemске ostanke pokojne kraljice prepeljali na Norveško.

Tudi nemški poslanik v Londonu odpoklican?

Ogorčenje zaradi angleške politike v židovskem vprašanju

London, 23. nov. o. Po informacijah agencije »International News Service« so se v angleških vladnih krogih razširile vesti, da namerava nemška vlada odpoklicati svojega poslanika v Londonu Dircksen. Ta ukrep tolmačijo kot represalije proti smotnji debati v židovskem vprašanju v spodnji zbornici. Davi je po-

slanik Dircksen v Foreign officeu protestiral proti židovski politiki v Veliki Britaniji.

London, 23. nov. AA. V nemških uradnih krogih v Londonu izjavljajo, da so utemeljene vesti, po katerih bi bil baje nemški poslanik v Londonu pozvan v Berlin na posvet.

Konferenca generalnih štabov Balkanske zveze

Atene, 23. novembra. e. Konferenca načelnikov generalnih štabov držav Balkanske zveze, ki je bila preložena zaradi smrti Kemala Atatürka, bo v Atenah ponedeljek 28. t. m. šefi generalnih štabov prispejo v Atene s posebnimi vladi v soboto 26. novembra. Na postaji jih bodo priredili večan sprejem. V Atene pridejo načelnik jugoslovenskega generalnega štaba general Dušan Simonović, turški maršal Fevdi Čakmak in rumunski general Stefan Inescu s spremstvom. Nastajeni bodo v hotelu »Velika Britanija«. Bodo priredili svečan sprejem. V Atene pride vlade. Konferenci bo predsedoval general Papagos, načelnik grškega generalnega štaba.

Irak priznal aneksijo Abesinije

Rim, 23. novembra. AA. Zunanji minister Ciano je sprejel danes italškega poslanika dr. Musina Ali-pašo, ki mu je sporočil, da ga smatra njegova vlada kot akreditiranega pri kralju Italije in cesarju Etiopije.

Konfiskacijski zakon razširjen na Avstrijo

Dunaj, 23. nov. AA. Z nemško vladno sredo je zdaj tudi v Avstriji urejeno prašanje konfisciranja imetja tistih oseb, ki podpirajo akcijo, naperjeno proti narodu in proti državi. Po tej uredbi morejo biti konfiscirana imetja oseb in združenj, ki so podpirala akcijo proti narodu in državi. Konfiskacija spada v pristojnost namestnika rajha za avstrijsko pokrajino. Konfiscirano imetje pripade pokrajini Avstriji. Notranji minister ali njegov pooblaščenec določi, kakšna akcija se mora smatrati za naperjeno proti državi in narodu.

12.000 novih letal za Zedinjene države

New York, 22. nov. AA. »New York Times« poročajo, da je bil v Washingtonu sprejet načelen sklep o ojačenju ameriških letalskih sil. Prihodnje leto bodo zgradili za vojsko 9.000, za mornarico pa 3.000 letal. Da bi krila stroške za novo oboroževanje, bo vlada uvedla nov dohodninski davek.

1.

DECEMBRA

ob 20. uri na
T
A
B
O
R
U

Sodelovali bodo:
ge. Bravničarjeva,
Heybalova — Jera-
jeva — Majdicova
— Kogejeva, gosp.
Šimenc, vojaška
godba in pevski
zbor Grafike.

Novinarski koncert

PO KONCERTU
P
L
E
S
Z 2 GODBAMA

Za novinarski koncert 1. decembra na Taboru, ki bo tudi letos umetniška in družabna prireditev prvega reda, a mu daje še poseben poudarek dejstvo, da je uvrščen med oficijelne prireditve v proslavo 20letnice našega narodnega osvobodjenja in zedinjenja, so prireditelji pripravili naslednji zanimiv, umetniško polnovernen spored:

- Državna himna.
- I. Hochreiter: Gosposvetki zvon.
- Jereb: V jutro pomladno.
- Foerster: Spak.
- Poje pevski zbor »Grafike« pod vodstvom pevecov ge. Danila Cerarja.
- II. Milojević: Sarplaninska uspavanka.
- Dvojak: Arijia Marine iz opere »Dimitrije«.
- Lajovic: Kaj bi le gledal.
- Poje operna pevka gđ. Vera Majdicjeva.
- III. Tri slovenske pesmi.
- Poje operni pevec g. Marj Šimenc (Zagreb).
- IV. Sibelius: Valse triste.
- Pleše soloplesalka Narodnega gledališča ga. Gizela Bravničarjeva.
- Janko in Metka, plesni duet na Parmove »Triglavske rože«.
- Izvajata dve učenki ge. Bravničarjeve.
- O d m o r
- V. Pocherini: Drugi stavek iz koncerta za čelo.
- Popper: Tarantella.
- Izvajata čelistka gđ. Oli Jerajeva, pri klavirju g. prof. Karel Jeraj.
- VI. Strifot: Mene pa glava boli.
- Bizet: Arijia iz opere »Carmen«.
- Poje operna pevka ga. Milla Kogej-Stajerjeva.
- VII. Smetana: Arijia iz »Prodane neveste«.
- Dev: Kangelica.
- Poje operna pevka gđ. Valerija Heybalova.
- VIII. Jan Pešta: Jugoslavija, slavnostna uvertura.
- Igra vojaški orkester 40. pešpolka Triglavskega, pod vodstvom kapelnika g. podpolk. Berda Herzoga.
- Vse pevce-soliste in obo plesna nastopa spremlja pri klavirju dirigent opere Nar. gledališča g. A. Neffat.
- Po koncertu v vseh prostorih Tabora družabni večer s plesom. Pri plesu bosta sodelovala dva orkestra vojaške godbe 40. pešpolka.

Izvoz v Italijo

Beograd, 23. nov. e. Kakor smo že poročali, je bilo v Rimu od 3. do 18. t. m. tretje zasedanje italijansko jugoslovenskega gospodarskega odbora. Po doseženih rezultatih se obseg našega izvoza za leto 1939 zvišuje na 250 milijonov lir ali 500 milijonov dinarjev letno, napram 180 milijonom lir v letu 1938. Zvišani so v glavnem kontingenti za les, živino, žito in nekatere industrijske proizvode. Razume se, da bo v enaki meri povečan tudi izvoz iz Italije v Jugoslavijo.

Kralj Karol se bo vendarle sestal s Hitlerjem

Berlin, 23. nov. e. Reuter poroča, da bo sta kralj Karol in prestolonaslednik Mihail jutri obiskala vodjo in kancelarja Adolfa Hitlerja v Berchtesgadenu.

Borzna poročila.

Curib, 23. novembra. Beograd 10, Paris 11.55, London 20.635, New York 442.375, Bruselj 74.825, Milan 23.29, Amsterdam 240.80, Berlin 177, Praga 15.125, Varšava 83, Bukarešta 3.25.

